

Abstrakt

Český stranický systém prošel ve 2. dekádě 21. století výraznou rekonfigurací. Předkládaný výzkum se proto zaměřuje na poslance a senátory pohybující se v tomto fluidním prostředí, přičemž se úzce soustředí na percepci parlamentního mandátu, a to právě z perspektivy zástupců této skupiny. Text dále přibližuje vztah českých parlamentních reprezentantů vůči občanům, stranám i volebním obvodům a věnuje se proměnám těchto vztahů z dlouhodobé perspektivy. Zvláštní důraz je kladen na zákonodárce z nových sněmovních uskupení a zejména pak z těch vymezujících se vůči elitám a modelu vlády politických stran. Protože tito reprezentanti akcentují nezprostředkované a přímé spojení s lidem, respektive návrat moci od elit k lidu, lze předpokládat i jejich odlišné chápání mandátu. Jádrem výzkumu tvoří sněmovní volební období 2017 až 2021, kdy Poslaneckou sněmovnu hned z poloviny tvořili zástupci populistických uskupení. Výzkum nicméně reflektuje i další politický vývoj, stejně jako dřívější výzkumy českých parlamentních reprezentantů či debaty ohledně krize reprezentativní demokracie. Bližší pozornost je věnována i prostředí horní komory. V práci je rovněž reflektována dosud přehlížená problematika politiky jako povolání. Přidaná hodnota výzkumu spočívá i v jeho načasování, a to na počátek pandemie COVID-19, čímž poskytuje jedinečná data o parlamentních reprezentantech během takto unikátní situace.